

Datum:

2018-02-26 | Uppdaterad 2020-05-26 | Uppdaterad 2022-12-08

Annika Skörvald

Valideringssamordnare för Malmö stads vuxenutbildning

annika.skorvald@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmö valideringsmodell

för yrkesutbildning inom Malmö stads vuxenutbildning

Detta policydokument gäller all yrkesutbildning som startas inom Malmö stads kommunala vuxenutbildning och är senast fastställd av Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens ledningsgrupp den 8 december 2022. Syftet är att skapa och bibehålla en gemensam, tydlig och enhetlig validering inom vuxenutbildningen. Dokumentet gäller såväl egenregi som upphandlad verksamhet och gör validering inom Malmö stads vuxenutbildning tydligare både internt för skolledare, lärare och personal samt externt för Malmöbon.

Vinster med validering

För individen kan en väl fungerande validering öppna nya vägar inom formell utbildning, vara motivationshöjande och innebär en förkortad utbildningstid och snabbare inträde på arbetsmarknaden. För anordnaren är validering ett verktyg för breddad rekrytering, kvalitetshöjande genom att valideringen sätter fokus på lärandemålen samt av betydelse för utveckling av nya former för lärande och flexibla studiegångar.

Validering i skollag och förordningar

Fr.o.m. januari 2023 är huvudmannen skyldig att se till att elev erbjuds validering om eleven behöver det och valideringen görs inom ramen för kurs som bekostas av elevens hemkommun. Definitionen av validering i skollagen är samtidigt uppdaterad.

Med validering avses en strukturerad process som innehåller en fördjupad kartläggning och en bedömning som syftar till ett erkännande av en persons kunskaper oberoende av hur det förvärvats.

Rektorn ansvarar för att valideringen sker i enlighet med lag och andra författningar. En elev som genomgått validering för en del av en kurs behöver inte delta i undervisningen när det gäller den delen av kursen. Betygsättning efter en validering sker inom kommunal vuxenutbildning genom prövning, d.v.s. genom en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner eller ämnesplaner vilket integreras i valideringsprocessen.

(20 kap. 42–45§§, 21 kap. 21–24§§ skollagen och 2 kap. 6§ och 8§ samt 4 kap. 24§ förordning om vuxenutbildning)

Valideringsstöd inom Malmö stads vuxenutbildning

Förutom denna nedskrivna valideringsmodell finns också en valideringssamordnare som arbetar för att övergripande samordna och stödja valideringsprocesser inom Malmö stads vuxenutbildning. Bland annat anordnas det träffar för erfarenhetsutbyte som omfattar både egenregi och upphandlad verksamhet samt ibland även representanter från t.ex. arbetsliv, branscher, kommuner eller myndigheter. Kontaktuppgifter finns på valideringssidan för anordnare, www.malmo.se/anordnare.

Gemensam valideringstext för Malmö stads vuxenutbildning

För att på ett begripligt och enhetligt sätt förklara och synliggöra validering inom Malmö stads vuxenutbildning för Malmöbon skall en gemensam text om validering användas i alla anordnares text för varje kurspaket på både www.malmo.se/komvuxansokan och på www.malmo.se/komvux:

Angående validering

Har du kunskaper inom området kan dessa valideras och ditt slutdatum tidigareläggas. Läraren kommer att kartlägga och vid behov validera dina kunskaper när du har påbörjat din utbildning. Mer information om validering hittar du på malmo.se/validering

Dessutom finns det enhetlig och övergripande information för Malmöbon om validering på www.malmo.se/validering.

Förhållningssätt

Enligt Läroplan för vuxenutbildningen skall utbildningen ta till vara de kunskaper och erfarenheter som vuxna elever inhämtat genom arbetsliv eller tidigare studier. Vidare att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar.

I enlighet med skyldigheten att erbjuda validering arbetar Malmö utifrån att det kunnande en elev besitter, oavsett när, var och hur de har införskaffats, som kan förkorta den totala utbildningstiden, ska valideras om eleven vill detta. En godkänd validering inom Malmö stads vuxenutbildning, oavsett om det är hel eller del av kurs, leder alltid till att elevens slutdatum tidigareläggs. Den eventuella kompletterande utbildningen startar alltid i direkt anslutning till valideringen.

Kompetenskartläggning

Ett kartläggningssamtal genomförs med varje antagen elev för att kunna skapa elevens individuella studieplan. I detta samtal framkommer om eleven eventuellt redan har kunskaper i de yrkeskurser eleven är antagen till och om eleven vill studera kurserna eller validera.

Fördjupad kartläggning

Valideringsprocessen består av två delar, en fördjupad kartläggning och en bedömning. Valideringsprocessen påbörjas genom att man går vidare efter den övergripande kompetenskartläggningen och gör en fördjupad kartläggning mot de kursmål som finns på kurserna i yrkesutbildningen. Möjligheten finns att använda sig av Skolverkets kartläggningsverktyg som stöd för detta. Den fördjupade kartläggningen görs under de första dagarna på utbildningen och ligger till grund för vilka kurser eleven ska bedömas i under den fortsatta valideringen.

Bedömning

Bedömningsdelen av valideringen görs som en integrerad del av kurs/kurspaket. Om eleven validerar del av kurs upprättas ett dokument för att intyga de delområden som validanden klarat av. Om eleven validerar en hel kurs sker betygssättningen genom prövning, d.v.s. genom en bedömning av kunskaper i förhållande till uppställda kunskapskrav i kursplaner eller ämnesplaner vilket integreras i valideringsprocessen.

Observera att skolsekreteraren måste informeras i samband med betygssättning om del av kurs samt om hel kurs validerats så att kursen kan kodas korrekt gentemot SCB.

Synliggörande av anordnarens valideringsrutiner

En nerskriven beskrivning av anordnarens interna mer detaljerade valideringsrutiner skickas till valideringssamordnaren vid tiden runt varje ny upphandling, d.v.s. vanligtvis var 2-4e år samt vid eventuell uppdatering. Detta gäller både egenregi och upphandlad utbildning.

Valideringen genomförs alltid under utbildningen första veckor. Dokumentet ska tydliggöra hur arbetsgången för validering ser ut för utbildningen ifråga och hur lång tid hela processen tar. Även vem (t.ex. lärare, vägledare) som gör vad under valideringsprocessen och hur man ska dokumentera resultaten ska framgå. Om man behöver medbedömare ute i arbetslivet för den praktiska valideringen beskrivs hur man hanterar detta. Dokumentet ska också klargöra vem som ska uppdatera studieplanen efter genomförd validering och tillse att eleven får ett tidigarelagt slutdatum för sin utbildning.

Valideringssamordnaren återkopplar enskilt till varje anordnare rörande anordnarens inskickade valideringsrutiner. Även återkommande avstämningsträffar genomförs.

Valideringsstatistik

Malmö använder sig av en för Skåne, via ESF-projektet VALLE 2.0, under 2018 framtagen statistikmall för att synliggöra och följa upp valideringsarbetet. Mallen har uppdaterats för statistik fr.o.m. 2023 i enlighet med nya valideringsdefinitionen i skollagen och finns tillgänglig på valideringssidan för anordnare, www.malmo.se/anordnare. Anordnaren mejlar in ifylld mall till valideringssamordnaren i juni för vårens starter och i december för höstens starter.

Validering ska ingå i alla anordnarens systematiska kvalitetsarbete.

Stöd från Skolverket

På Skolverkets hemsida finns information och stöd för valideringsarbetet, www.skolverket.se.

Det finns ett digitalt verktyg för kartläggning av yrkeskunskaper på gymnasial nivå tillgängligt på kartlaggningsverktyget.skolverket.se. Det är baserat på det centrala innehållet för att göra det möjligt att matcha individens samlade erfarenhet mot innehållet i de nationella yrkeskurserna och kan med fördel användas som stöd i den fördjupade kartläggningen.

Som fortbildning finns dels en webbaserad valideringsutbildning, *Valideringsarbete i teori och praktik – en introduktion*, som man kan påbörja när man vill och genomföra i valfritt tempo. Dels en uppdragsutbildning på 7,5 högskolepoäng, *Validering i praktiken*, som Skolverket tagit fram tillsammans med olika lärosäten.